

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT POLITYKI RODZINNEJ

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 60, fax +48 22 461 60 61
www.gov.pl/web/rodzina; e-mail: info@mrpips.gov.pl

Warszawa, 22 kwietnia 2020 r.

Pani/Pan
- Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej
- Dyrektor Wydziału ds. Koordynacji
Systemów Zabezpieczenia Społecznego
w Urzędach Wojewódzkich
- Wójt, Burmistrz lub Prezydent Miasta

Informacja o rozszerzeniu katalogu okoliczności uznawanych za utratę dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego o obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej z powodu przeciwdziałania COVID-19

Zgodnie z art. 150a ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567 i 568), który wszedł w życie z dniem 18 kwietnia 2020 r. na mocy art. 73 pkt 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z dnia 17 kwietnia 2020 r., poz. 695),

obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111) z powodu przeciwdziałania COVID-19, stanowi utratę dochodu w rozumieniu tej ustawy i jest uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych na okresy zasiłkowe od dnia 1 listopada 2019 r. do dnia 31 października 2021 r.

2. Obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2019 r. poz. 670, 730, 1802 i 1818) z powodu przeciwdziałania COVID-19, stanowi utratę dochodu w rozumieniu tej ustawy i jest uwzględniane przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okresy świadczeniowe od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2021 r.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Powyższy przepis jest przepisem szczególnym do ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, rozszerzającym katalog utraty dochodu określony odpowiednio w art. 3 pkt 23 i art. 2 pkt 17 ww. ustawy, co oznacza, że nie znajduje się on w tekście jednolitym, czy ujednoliconym ww. ustaw. Istotne jest, że katalog okoliczności oznaczających uzyskanie dochodu pozostaje bez zmian.

Pozostałe przepisy ww. ustaw i rozporządzeń wykonawczych regulujące sposób ustalania dochodu, w szczególności w przypadku zaistnienia okoliczności oznaczających utratę dochodu pozostają niezmiennie (tj. np. art. 5 ust. 3-3d, 4, art. 23 ust. 4 pkt 3 lit. f, ust. 4d, art. 24 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych i analogiczne zapisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) i jak najbardziej dotyczą także **obniżenia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej z powodu przeciwdziałania COVID-19.**

Analogicznie do innych okoliczności uznawanych za utratę dochodu, utracie podlega zarówno dochód z tzw. roku bazowego, jak i dochód uzyskany po tym roku, a już nieotrzymywany z powodu odpowiednio obniżenia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej jeżeli nastąpiło to z powodu przeciwdziałania COVID-19.

Istotne jest, że obniżenie wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej (w tym obniżenie do poziomu 0 zł w przypadku pozarolniczej działalności gospodarczej) jest utratą dochodu jeżeli nastąpiło to z powodu przeciwdziałania COVID-19. Z uwagi na ogromną możliwą różnorodność indywidualnych przypadków nie zostały wprowadzone żadne szczególne regulacje dotyczące sposobu dokumentowania np. wysokości dochodu utraconego i daty utraty dochodu z powodu przeciwdziałania COVID-19, co oznacza, że identycznie jak w przypadku innych przypadków utraty dochodu z obowiązującego od lat katalogu, strona przede wszystkim może złożyć odpowiednie dokumenty, do których jak najbardziej zalicza się także oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia (wynika to także z art. 75 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Biorąc pod uwagę, że stan zagrożenia epidemicznego/stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 obowiązuje w Polsce od dnia 14 marca 2020 r., to należy przyjąć, że także od tej daty mamy do czynienia z pierwszymi przypadkami obniżenia wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub obniżenie dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej z powodu przeciwdziałania COVID-19, uznawanymi, na wniosek strony za utratę dochodu w rozumieniu ww. przepisu szczególnego art. 15ao.

W świetle zapisu art. 24 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, w razie utraty dochodu prawo do świadczeń rodzinnych ustala się od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła utrata dochodu, nie wcześniej jednak niż od miesiąca złożenia wniosku, oznacza to w praktyce, że już za kwiecień br. osoby, które utraciły dochód z ww. tytułu w marcu br. i w wyniku utraty dochodu spełniają kryterium dochodowe, po raz pierwszy otrzymają na wniosek odpowiednie świadczenia rodzinne uzależnione od dochodu (lub odpowiednio świadczenia z funduszu alimentacyjnego).

Przykład 1

Dochód wnioskodawcy z zatrudnienia trwającego od 2015 r., za rok 2018 (tj. za rok kalendarzowy poprzedzającym aktualny okres zasiłkowy w świadczeniach rodzinnych) wyniósł przeciętnie miesięcznie 4500 zł (zgodnie z definicją dochodu wskazaną w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych) i z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego nie przysługiwał zasiłek rodzinny na dziecko. Od 25 marca 2020 r., z powodu przeciwdziałania COVID-19, wynagrodzenie wnioskodawcy uległo zmniejszeniu do wysokości 3500 zł. Tym samym kwotą utraconego dochodu jest kwota 1000 zł, co oznacza, że od 1 kwietnia 2020 r., na wniosek, należy wnioskodawcy ustalić prawo do zasiłku rodzinnego w oparciu o dochód miesięczny wynoszący 3500 zł (czyli de facto jest to dochód za kwiecień).

Przykład 2

Dochód wnioskodawcy za rok 2018 (tj. za rok kalendarzowy poprzedzającym aktualny okres zasiłkowy w świadczeniach rodzinnych) wyniósł przeciętnie miesięcznie 0 zł (zgodnie z definicją dochodu wskazaną w art. 3 pkt 1 lit. a ustawy o świadczeniach rodzinnych), natomiast od listopada 2019 r. miało miejsce uzyskanie dochodu z tytułu podjęcia od 1 listopada 2019 r., zatrudnienia z którego dochód za miesiąc grudzień 2019 r. wynosił 3900 zł i z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego nie przysługiwał zasiłek rodzinny na dziecko. Od 28 marca 2020 r., z powodu przeciwdziałania COVID-19, wynagrodzenie wnioskodawcy uległo zmniejszeniu do wysokości 3000 zł. Tym samym kwotą utraconego dochodu jest kwota 900 zł, co oznacza, że od 1 kwietnia 2020 r., na wniosek, należy wnioskodawcy ustalić prawo do zasiłku rodzinnego w oparciu o dochód miesięczny wynoszący 3000 zł (czyli de facto dochód za kwiecień).

Przykład 3

Dochód wnioskodawcy z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej od 2012 r., za rok 2018 (tj. za rok kalendarzowy poprzedzającym aktualny okres zasiłkowy w świadczeniach rodzinnych) wyniósł przeciętnie miesięcznie 6000 zł (zgodnie z definicją dochodu wskazaną w art. 3 pkt 1 lit. a lub b ustawy o świadczeniach rodzinnych) i z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego nie przysługiwał zasiłek rodzinny na dziecko. Od 1 kwietnia 2020 r., z powodu przeciwdziałania COVID-19, dochód z ww. działalności uległ zmniejszeniu do wysokości 900 zł. Tym samym kwotą utraconego dochodu jest kwota 5100 zł, co oznacza, że od 1 maja 2020 r., na wniosek, należy wnioskodawcy ustalić prawo do zasiłku rodzinnego w oparciu o dochód miesięczny wynoszący 900 zł.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Polityki Rodzinnej

Marek Bucior

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI